

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o obrtu

Proglašavam Zakon o obrtu, kojeg je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici dana 29. srpnja 1993. godine.

Broj : PA4-59/ 1-93.

Zagreb, 7. kolovoza 1993.

Predsjednik Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON O OBRTU

I. OPĆEE ODREDBE

Članak 1.

(1) Obrt u smislu ovoga Zakona je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu s člankom 2. ovoga Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka obrt obavlja i trgovačko društvo koje obavlja jednu ili više djelatnosti iz članka 2. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona. ako to ne čine na industrijski način.

(3) Obrtnik u smislu ovoga Zakona je fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti iz stavka 1. ovoga Zakona u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba.

(4) Dopuštena je svaka gospodarska djelatnost koja nije zakonom zabranjena.

(5) Pod trajnim obavljanjem obrta podrazumijevaju se i slučajevi kada se privremeno prestaje radom, s namjerom ponovnog obavljanja obrta.

Članak 2.

(1) Obrti u smislu ovoga Zakona su:

1. slobodni obrti za koje se kao uvjet za obavljanje ne traži stručna osposobljenost ili majstorski ispit.

2. vezani obrti za koje se kao uvjet za obavljanje traži stručna osposobljenost ili majstorski ispit,

3. povlašteni obrti koje obrtnik ili trgovačko društvo smije obavljati samo na temelju povlastice koju izdaje nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

(2) Popis vezanih obrta, stupanj i vrstu stručne spreme potrebne za njihovo obavljanje te popis povlaštenih obrta i način izdavanja povlastica utvrđuje ministar gospodarstva posebnim propisom po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore i uz suglasnost nadležnog ministarstva ovisno o vrsti obrta.

II. OBAVLJANJE OBRTA

1. Uvjeti za obavljanje obrta

Članak 3.

Fizička osoba može obavljati obrt ako ispunjava slijedeće opće uvjete:

1. da je državljanin Republike Hrvatske,
2. da je punoljetna i da nije djelomično ili potpuno lišena poslovne sposobnosti,
3. da udovoljava općim zdravstvenim uvjetima i posebnim zdravstvenim uvjetima ako je to propisano zakonom,
4. da joj pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta dok ta mjera traje,
5. da ima pravo korištenja prostorom ako je to potrebno za obavljanje obrta.

Članak 4.

Strani državljani mogu obavljati obrt pod uvjetom da imaju radnu dozvolu i uz primjenu načela uzajamnosti.

Članak 5.

(1) Fizička osoba može obavljati vezani obrt ako uz opće uvjete iz članka 3. ovoga Zakona ispunjava i poseban uvjet stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita.

(2) Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete iz članka 3. ovoga Zakona a ne ispunjava poseban uvjet stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima zaposli djelatnika koji udovoljava tome uvjetu.

Članak 6.

(1) Vezane obrte mogu obavljati i osobe s odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem u skladu sa propisom iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ministar gospodarstva po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore i nadležnog ministarstva u spornim slučajevima određuje koje je to odgovarajuće više ili visoko obrazovanje iz stavka 1. ovoga članka

Članak 7.

(1) Obrt za koji je potreban prostor može se obavljati samo u prostoru koji prema posebnom propisu ne podliježe uklanjanju, odnosno za koji postoji akt nadležnog tijela glede prostornog uređenja, odnosno gradnja.

(2) Prostor iz stavka 1. ovoga članka i oprema moraju udovoljavati uvjetima određenim propisima o tehničkoj opremljenosti i zaštiti na radu, zaštiti i unapređenju čovjekovog okoliša, zaštiti od buke te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

(3) Obrt se može obavljati u stambenim prostorijama pod uvjetima i za djelatnosti koje će propisati ministar gospodarstva uz suglasnost ministra graditeljstva i zaštite okoliša.

Članak 8.

(1) Trgovačko društvo koje obavlja obrt iz članka 2. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona mora zaposliti na tim poslovima najmanje jednog djelatnika koji ispunjava uvjete iz članka 3. i 4. članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Trgovačko društvo iz stavka 1. ovoga članka može početi obavljati obrte nakon što županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba, donese rješenje da je udovoljeno svim uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba vodi evidenciju o trgovačkim društvima i djelatnici ma iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Nadležno ministarstvo donosi rješenje o davanju povlastica trgovačkom društvu iz stavka 1. ovoga članka kada obavljaju obrt iz članka 2. stavka 1. točka 3. ovoga Zakona.

(5) Nadležno ministarstvo vodi evidenciju o izdanim rješenjima iz stavka 4. ovoga članka.

2. Otvaranje obrta

Članak 9.

(1) Za obavljanje slobodnih i vezanih obrta obrtnik mora imati obrtnicu.

(2) Za obavljanje povlaštenih obrta obrtnik mora imati povlasticu.

(3) Obrtnicu izdaje nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba na čijem području će biti sjedište obrta, a povlasticu nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

(4) Sadržaj i oblik obrtnice i povlastice određuje ministar gospodarstva posebnim propisom.

Članak 10.

(1) Obrt se upisuje u obrtni registar koji vodi nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba. Povlastica se upisuje u registar povlastica koji vodi nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

(2) Oblik i način vođenja obrtnog registra i registra povlastica propisat će ministar gospodarstva posebnim propisom.

(3) Oblik i način vođenja evidencija iz članka 5. ovoga Zakona propisat će ministar gospodarstva posebnim propisom.

Èlanak 11.

(1) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba izdat oe obrtnieu fizièkoj osobi koja ispunjava uvjet, iz èlanka 3. toèke 1., 2., 3. i 4. i èlanka 4. i 5. ovoga Zakona

(2) Tijelo iz stavka 1. ovoga èlanka po službenoj dužnosti pribavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz èlanka 3. stavka 1. toèke 1., 2. i 4. ovoga Zakona.

Èlanak 12.

(1) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba izdat æe obrtnicu. odnosno rješenje kojim se odbija izdavanje obrtnice najkasnije u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva za izdavanje obrtnice.

(2) Upisom obrta u obrtni registar obrtnik je dužan poèeti s obavljanjem obrta u roku od godine dana od dana izdavanja obrtnice.

(3) Obrtnik je dužan najkasnije osam dana prije poèetka obavljanja obrta prijaviti obavljanje obrta nadležnom županijskom uredu, odnosno uredu Grada Zagreba koji æe o tome odmah izvijestiti odgovarajuæe inspekcije.

Èlanak 13.

Ako nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba ne izda obrtnicu odnosno rješenje kojim se odbija izdavanje obrtnice u roku iz èlanka 12. stavka 1. ovoga Zakona, fizièka osoba može, ako smatra da ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, zapoèeti sa obavljanjem obrta o èemu prethodno pismeno izvješæuje nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba.

Èlanak 14.

(1) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba izdat æe obrtnicu i fizièkoj osobi koja je zapoèela s obavljanjem obrta na temelju èlanka 13. ovoga Zakona ukoliko su ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom.

(2) Ako tijelo iz stavka 1. ovoga èlanka utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom a fizièka osoba je zapoèela rad na temelju èlanka 13. ovoga Zakona, smatrat æe se da se obrt obavlja protivno ovom zakonu.

Èlanak 15.

Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba dužan je obrtnicu odnosno sva rješenja u svezi s obavljanjem obrta dostaviti nadležnom tijelu za poslove financija. nadležnim inspekcijama, Hrvatskoj obrtnièkoj komori, nadležnom fondu zdravstvenog i mirovinskog osiguranja i Državnom zavodu za statistiku.

Èlanak 16.

(1) Tvrtka je ime pod kojim obrt posluje.

(2) Tvrtka sadrži naziv obrta, oznaku obrta i sjedište, a može sadržavati i posebne oznake.

(3) Tvrtka se mora istaknuti na ulazu u sjedište obrta i izdvojene pogone u kojima se obavlja obrt ili na mjestu gdje se obrt obavlja ako se radi o obrtima za koje nije potreban prostor.

(4) Odredbe Zakona o trgovaèkim društvima koje se odnose na tvrtku odgovarajuæe se primjenjuju na tvrtku obrta ako ovim Zakonom nije drugaèije odreðeno.

Èlanak 17.

(1) Sjedište obrta je mjesto u kojem se obavlja obrt. Ako se obrt obavlja u više mjesta, sjedište je u jednome od mjesta koje obrtnik odredi.

(2) Ako za obavljanje obrta nije potreban prostor, sjedište obrta je mjesto u kojemu obrtnik ima prebivalište.

Èlanak 18.

(1) Obrtnik može promijeniti sjedište obrta.

(2) Promjenu sjedišta obrta obrtnik ili trgovaèko društvo prijavljuje nadležnom županijskom uredu, odnosno Uredu Grada Zagreba koji o tome donosi rješenje i upisuje promjenu sjedišta obrta u obrtni registar.

(3) Ako obrtnik mijenja sjedište obrta na području druge županije uz prijavu iz stavka 2. ovoga èlanka dužan je priložiti i obrtnicu.

3. Poslovanje obrta

Èlanak 19.

Obrtnik može obavljati samo one obrte koji su obuhvaæeni obrtnicom, a u sluèaju povlaštenih obrta samo one za koje je dobio povlasticu. Obrtnica se ne može prenijeti na drugu osobu osim ako ovim Zakonom nije drugaèije odreðeno. Povlastica se ne može prenijeti na drugu osobu.

Èlanak 20.

(1) Za obveze koje nastaju u obavljanju obrta, obrtnik odgovara cjelokupnom unesenom imovinom koja je potrebna za obavljanje obrta.

(2) Obrtnik odgovara za zakonitost obavljanja obrta i za zakonitost rada djelatnika koje zapošljava.

Èlanak 21.

(1) Obrt se može obavljati u više izdvojenih pogona koji moraju udovoljavati uvjetima iz èlanka 7. ovoga Zakona.

(2) Pod izdvojenim pogonom u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se jedan ili više meðusobno odvojenih prostora u kojima se obavlja obrt ili koji služi za obavljanje obrta a nalazi se izvan sjedišta obrta.

Èlanak 22.

(1) U svakom izdvojenom pogonu obrtnik koji obavlja slobodni obrt dužan je imenovati poslovođu koji mora ispunjavati uvjete iz članka 3. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

(2) Obrtnici i trgovačka društva koja obavljaju vezane ili povlaštene obrte dužni su u svakom izdvojenom pogonu imenovati stručnog poslovođu koji pored uvjeta iz članka 3 točke 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona ispunjava i poseban uvjet stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita

Članak 23.

(1) Obavljanje obrta u izdvojenom pogonu obrtnik prijavljuje nadležnom županijskom uredu, odnosno uredu Grada Zagreba na čijem području se nalazi izdvojeni pogon.

(2) Tijelo iz stavka 1. ovoga članka izdat će rješenje o obavljanju obrta u izdvojenom pogonu putem stručnog poslovođe.

(3) O obavljanju obrta u izdvojenom pogonu tijelo iz stavka 1. ovoga članka izvijestit će nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba na čijem području se nalazi sjedište obrta, koji će to upisati u obrtni registar

Članak 24.

Odredbe članka 22. i 23. ovoga Zakona odnose se i na trgovca pojedinca i trgovačka društva koja obavljaju obrt u skladu s ovim Zakonom.

Članak 25.

(1) Obrtnik može slobodni ili vezani obrt voditi sam ili putem poslovođe koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjete iz Članka 3. točke 1., 2., 3. i 4. i uvjet članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Poslovođa vodi obrt u ime i za račun obrtnika.

Članak 26.

Vođenje slobodnog ili vezanog obrta putem poslovođe obrtnik prijavljuje nadležnom županijskom uredu, odnosno uredu Grada Zagreba na čijem području se nalazi sjedište obrta koje rješenjem utvrđuje vođenje obrta putem poslovođe i upisuje to u obrtni registar.

Članak 27.

(1) Nakon smrti obrtnika obrtnica se može prenijeti na njegove nasljednike.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu nastaviti voditi obrt putem poslovođe koji mora ispunjavati uvjete iz članka 3. točke 1., 2., 3., 4. i uvjet iz članka 5. ovoga Zakona.

Članak 28.

(1) Nakon smrti obrtnika supružnik, djeca i ostali nasljednici mogu nastaviti voditi obrt do prijenosa obrtnice u smislu članka 27. stavka 1. ovoga Zakona kao privremeni poslovođa.

(2) Ako se osobe iz stavka 1. ovoga članka ne dogovore u roku 15 dana od dana smrti obrtnika, privremenog poslovođa postavlja po službenoj dužnosti u daljnjem roku od osam dana na prijedlog podružne obrtničke komore, nadležni županijski ured.

(3) Privremeni poslovođa upisuje se u obrtni registar.

(4) Privremeni poslovođa je dužan voditi obrt pažnjom dobrog gospodarstvenika za račun nasljednika umrlog obrtnika.

(5) Ako privremeni poslovođa postupi protivno odredbama ovoga Zakona odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 29.

(1) Ako nasljednici žele prenijeti obrtnicu na sebe nakon smrti obrtnika te nastaviti voditi obrt putem poslovođe dužni su to prijaviti nadležnom županijskom uredu, odnosno uredu Grada Zagreba u roku od 30 dana od okončanja ostavinskog postupka.

(2) Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti:

1. izvod iz knjige umrlih za obrtnika;
2. pravomoćna sudska odluka o naslijeđivanju;
3. ime poslovođe.

(3) Tijelo iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 30.

(1) U slučaju djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika obrtnica se može prenijeti na njegovog supružnika ili na maloljetnu djecu.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka nastavljaju voditi obrt putem poslovođe koji mora ispunjavati uvjete iz članka 3. točke 1, 2. 3. i 4. i uvjet iz članka 5. ovoga Zakona ako same ne ispunjavaju te uvjete.

Članak 31.

(1) Supružnik ili maloljetna djeca ako žele prenijeti obrtnicu na sebe, nakon djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, te nastaviti voditi obrt putem poslovođe, dužni su to prijaviti nadležnom županijskom uredu, odnosno uredu Grada Zagreba u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti sudske odluke o lišenju poslovne sposobnosti.

(2) Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti:

1. pravomoćna sudska odluka o lišenju poslovne sposobnosti obrtnika;
2. ime poslovođe.

(3) Tijelo iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 32.

Ako nasljednici umrlog obrtnika, supružnik ili maloljetna djeca obrtnika lišenog poslovne sposobnosti propuste rok iz članka 29. i 31. ovoga Zakona gube pravo na prenošenje obrtnice i nastavak vođenja obrta, a obrt prestaje po sili zakona.

Članak 33.

(1) Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do jedne godine o čemu pismeno izvještava nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba u roku od 30 dana od dana obustave.

(2) O ponovnom početku obavljanja obrta obrtnik je dužan pismeno izvijestiti tijelo iz stavka 1. ovoga članka najkasnije u roku od sedam dana po isteku vremena privremene obustave obavljanja obrta.

(3) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba izvješća iz stavka 1. i 2. ovoga članka upisuje u obrtni registar.

Članak 34.

Obrtnik mora istaknuti cijenu svojih proizvoda odnosno usluga na način dostupan potrošačima.

Članak 35.

Gradsko, odnosno općinsko vijeće može za pojedine obrte propisati raspored početka i završetka radnog vremena.

4. Prestanak obrta

Članak 36.

(1) Obrt prestaje odjavom ili po sili zakona.

(2) Prestanak obrta utvrđuje rješenjem nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba i po pravomoćnosti rješenje briše obrt iz obrtnog registra.

Članak 37.

Prestanak obrta odjavom utvrđuje se danom navedenim u odjavi. Obrt se ne može odjaviti unatrag.

Članak 38.

(1) Obrt prestaje po sili zakona:

1. smrću, odnosno djelomičnim ili potpunim gubitkom poslovne sposobnosti obrtnika ako se ne nastavi vođenje obrta na temelju članka 29. i 31. ovoga Zakona,
2. ako obrtnik izgubi državljanstvo Republike Hrvatske ili ako strancu prestane važiti radna dozvola,
3. ako je obrtnik pravomoćnom sudskom presudom osuđen na kaznu zatvora za kazneno djelo povezano s obavljanjem obrta,
4. ako obrtnik koji sam ne ispunjava uvjet iz članka 5. ovoga Zakona ne zaposli djeletnika koji udovoljava tom uvjetu,

5. ako obrtnik ne zapoène obavljati obrt u roku godine dana od dana izdavanja obrtnice, izuzev obrtnika s okupiranih podruèja dok traju te okolnosti,
6. ako obrtnik odnosno trgovaèko društvo ne imenuje poslovoðu u skladu s odredbom èlanka 22. ovoga Zakona,
7. upisom obrtnika u trgovaèki registar ne temelju odredaba Zakona o trgovaèkim društvima.
8. ako je obrtniku izreèena zaštitna mjera ili mjera sigurnosti zabrane obavljanja obrta za vrijeme duže od tri mjeseca,
9. ako obrtnik protivno odredbi èlanka 33. stavka 1. ovoga Zakona obustavi objavljivanje obrta duže od mjesec i dana,
10. ako obrtnik ne zapoène s obavljanjem obrta u roku od 30 dana nakon isteka roka privremene obustave obavljanja obrte, izuzev obrtnika s okupiranih podruèja dok traju te okolnosti,
11. ako sud èasti Hrvatske obrtnièke komore donose odluku o prestanku obavljanja obrta,
12. ako nadležno ministarstvo oduzme obrtniku povlasticu,
13. ako nadležno tijelo utvrdi da je obrtniku izdana obrtnica na temelju lažnih isprava,
14. ako nadležno tijelo utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz èlanka 8. ovoga Zakona,
15. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz èlanka 3. i 5. ovog Zakona.

(2) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba rješenjem utvrđuje prestanak obrta po sili zakona i po pravomoænosti rješenja briše obrt iz registra.

III. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA

Èlanak 39.

- (1) Obrazovanje za obavljanje vezanih obrta za koje se traži majstorski ispit izvodi se prema programu koji sadrži opèe obrazovni, struèno-teorijski i praktièni dio.
- (2) Programom iz stavka 1. ovoga èlanka utvrđuju se nastavni predmeti i sadržaj programa, oblici i uvjeti izvođenja programa, njegovo trajanje, godišnji i tjedni broj sati nastave, program pomoænièkog ispita te kadrovski, materijalni i drugi uvjeti.
- (3) Struèno-teorijski i praktièni dio programa (naukovanje) iz stavka 1. ovoga èlanka donosi ministar gospodarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske obrtnièke komore i suglasnost ministra kulture i prosvjete.
- (4) Opèe obrazovni dio programa iz stavka 1. ovoga èlanka donosi ministar kulture i prosvjete po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtnièke komore uz suglasnost ministra gospodarstva.

Èlanak 40.

- (1) Stručno-teorijski dio programa naukovanja izvodi se u obrtničkoj školi.
- (2) Praktični dio programa naukovanja izvodi se kod obrtnika ili u obrtničkoj školi.
- (3) Opće obrazovni dio programa izvode srednje škole.

Članak 41.

Način ostvarivanja programa naukovanja i osposobljavanja za vezane obrte propisuje ministar gospodarstva po prethodno pribavljenom mišljenju ministra kulture i prosvjete i Hrvatske obrtničke komore.

Članak 42.

Obrtnici koji obavljaju vezani obrt za koji se traži majstorski ispit mogu primiti na naukovanje naučnike radi njihovog naukovanja za obavljanje obrta.

Članak 43.

(1) Obrtnik iz članka 42. ovoga Zakona ne može primiti na naukovanje naučnike radi njihovog naukovanja:

- ako je osuđen na krivično djelo vezano uz obavljanje obrta,
- ako ne posjeduje odgovarajući prostor i uvjete za naukovanje.
- ako mu je oduzeto pravo na primanje naučnika na naukovanje.

(2) Uvjete iz stavka 1. alineje 2. ovoga članka utvrđuje Hrvatska obrtnička komora.

Članak 44.

(1) Obrtniku iz članka 42. ovoga Zakona sud časti Hrvatske obrtničke komore može oduzeti privremeno ili trajno pravo primanja naučnika na naukovanje:

- ako povrijedi ugovorom preuzete obveze prema naučniku,
- ako onemogućava naučniku redovno pohađanje nastave.

(2) Način i postupak oduzimanja prava iz stavka 1. ovoga članka uređuje Hrvatska obrtnička komora u skladu sa statutom.

Članak 45.

Naučnik iz članka 42. ovoga Zakona može se primiti na naukovanje kod obrtnika pod uvjetom:

1. da ima završenu najmanje osnovnu školu,
2. da ima opću zdravstvenu sposobnost.

Članak 46.

(1) Obrtnik koji prima na naukovanje naučnika sklapa s njim odnosno s njegovim roditeljima ili starateljem ugovor o nauku u pisanom obliku.

(2) Na ugovor iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona. Zakona o radu, kolektivnog ugovora ili odredbe o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju koji utvrđuje Hrvatska obrtnička komora.

(3) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju ugovora o naukovanju.

Članak 47.

(1) Po svršetku naukovanja naučnik polaže pomoćnički ispit.

(2) Pomoćničkom ispitu mogu pristupiti i osobe koje imaju neodgovarajuću srednju stručnu spremu i najmanje jednu godinu radnog iskustva u obrtu za koje žele polagati pomoćnički ispit.

(3) Ispit iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća praktična i teorijska strukovna znanja potrebna za obavljanje poslova određenog obrta.

Članak 48.

(1) Pomoćnički ispit polaže se pred komisijom za polaganje pomoćničkog ispita koju osniva Hrvatska obrtnička komora.

(2) Komisija iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od najmanje tri člana. U komisiji moraju biti zastupljeni majstori, nastavnici obrtničke škole i pomoćnici obrta za koji se polaže pomoćnički ispit.

(3) Nakon uspješno položenog pomoćničkog ispita Hrvatska obrtnička komora izdaje pomoćniku svjedodžbu o pomoćničkom zvanju, a obrtnička škola svjedodžbu o završnom ispitu.

Članak 49.

(1) Za obavljanje vezanih obrta za koje se traži stručna osposobljenost polaže se ispit o stručnoj osposobljenosti prema programu kojeg utvrđuje ministar gospodarstva na prijedlog Hrvatske obrtničke komore.

(2) Ispit o stručnoj osposobljenosti polaže se pred komisijom koju osniva Hrvatska obrtnička komora, a sastoji se od najmanje tri člana.

(3) Ispit o stručnoj osposobljenosti obuhvaća praktična, strukovna znanja i znanja neophodna za samostalno obavljanje obrta.

(4) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju o svršenom stručnom osposobljavanju.

(5) O svršenom stručnom osposobljavanju izdaje se uvjerenje.

Članak 50.

Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe koje su položile pomoćnički ispit i imaju svršeno propisano opće obrazovanje iz članka 39. stavka 4. ovoga Zakona i najmanje tri godine radnog iskustva u obrtu za koji žele položiti majstorski ispit.

Članak 51.

Na majstorskom ispitu ispitanik dokazuje sposobnosti i teorijska znanja neophodna za vješto obavljanje poslova primjerenih obrtu, trgovačka znanja, poznavanje propisa o vođenju poslovnih knjiga za samostalno obavljanje obrta te osnovna znanja potrebna za poduku naučenika.

Članak 52.

- (1) Majstorski ispit polaže se pred komisijom za polaganje majstorskog ispita koju osniva Hrvatska obrtnička komora.
- (2) Program majstorskog ispita donosi ministar gospodarstva po pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore.
- (3) Komisija iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od najmanje pet članova. U komisiji moraju biti zastupljeni majstori obrta za koji se polaže majstorski ispit.
- (4) Nakon uspješno položenog majstorskog ispita majstoru se izdaje diploma o majstorskom zvanju.
- (5) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju o položenim majstorskim ispitima.
- (6) Sadržaj i oblik diplome iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar gospodarstva.

Članak 53.

- (1) Hrvatska obrtnička komora osniva komisije za polaganje pomoćničkih i majstorskih ispita ovisno o vrsti i broju obrta.
- (2) Troškove polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti pomoćničkog i majstorskog ispita snosi Hrvatska obrtnička komora.

Članak 54.

- (1) Obrazovanje za obavljanje obrta može se stjecati i na višoj obrtnoj školi u skladu s zakonom.
- (2) Svršetkom više obrtne škole stječe se odgovarajuće majstorsko zvanje.

IV. ORGANIZIRANOST OBRTA

Članak 55.

- (1) Radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa više obrtnika koji se bave istom ili sličnom djelatnošću osnivaju udruženje obrtnika na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave. Udruženje obrtnika je pravna osoba.
- (2) Udruženja obrtnika osnivaju se na teritorijalnom i strukovnom principu.
- (3) Na određenom području može se osnovati samo jedno udruženje obrtnika za iste ili slične vrste obrta.

Članak 56.

- (1) Udruženje obrtnika ima statut.

(2) Statutom udruženja obrtnika uređuju se osobito sadržaj rada, organizacija i teritorijalni obuhvat udruženja, međusobna prava i obveze članova. Statut donosi skupština udruženja obrtnika.

(3) U spornim slučajevima teritorijalni obuhvat udruženja obrtnika određuje područna obrtnička komora.

Članak 57.

(1) Udruženja obrtnika udružuju se u područnu obrtničku komoru. Područna obrtnička komora je pravna osoba.

(2) Na određenom području može se osnovati sama jedna područna obrtnička komora.

(3) U spornim slučajevima područje koje obuhvaća jedna područna obrtnička komora utvrđuje skupština Hrvatske obrtničke komore.

Članak 58.

(1) Područna obrtnička komora ima statut.

(2) Statutom područne obrtničke komore uređuju se osobito sadržaj rada, organizacija i teritorijalni obuhvat područne obrtničke komore. Statut donosi skupština područne obrtničke komore.

Članak 59.

(1) Područne obrtničke komore udružuju se u Hrvatsku obrtničku komoru.

(2) Hrvatska obrtnička komora je samostalna stručno poslovna organizacija obrtnika koja se osniva radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtništva.

(3) Hrvatska obrtnička komora zastupa i predstavlja obrtnike pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu. Hrvatska obrtnička komora je pravna osoba.

Članak 60.

(1) Članovi Hrvatske obrtničke komore su obrtnici koji obavljaju obrt na području Republike Hrvatske u skladu s ovim Zakonom.

(2) Članovi Hrvatske obrtničke komore su trgovci pojedinci i trgovačka društva koja obavljaju obrt iz članka 2 stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona

(3) Obrtnici iz stavka 1. ovoga članka postaju članovi Hrvatske obrtničke komore danom upisa u obrtni registar.

(4) Trgovačka društva iz stavka 2. ovoga članka postaju članovi Hrvatske obrtničke komore danom izdavanja rješenja iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) U Hrvatsku obrtničku komoru mogu se u članiti fizičke osobe, trgovačka društva i druge pravne osobe koje samostalno obavljaju druge djelatnosti ako svojim radom unapređuju rad i poslovanje obrta.

(6) Članstvo u Hrvatskoj obrtničkoj komori je obvezno.

Èlanak 61.

- (1) Hrvatska obrtnièka komora obavlja javne ovlasti koje su utvrðene ovim Zakonom.
- (2) Akti koje Hrvatska obrtnièka komora izdaje u izvršavanju javnih ovlasti jesu javne isprave.

Èlanak 62.

Zadaci Hrvatske obrtnièke komore su:

1. promicanje obrta i obrtništva.
2. zastupanje interesa obrtnika pred državnim tijelima u oblikovanju gospodarskog sustava,
3. davanje mišljenja i prijedloga državnim tijelima kod donošenja propisa u oblasti obrtništva,
4. osnivanje komisija za polaganje pomoænièkih i majstorskih ispita,
5. osnivanje suda èasti obrtnika,
6. osnivanje arbitražnog vijeæa u skladu s ovim Zakonom,
7. voðenje knjige obrtnika,
8. voðenje evidencije ugovora o nauku,
9. pružanje pomoæi obrtnicima prilikom osnivanja i poslovanja obrta,
10. obavljanje drugih zadataka odreðenih zakonom i statutom Hrvatske obrtnièke komore.

Èlanak 63.

Tijela Hrvatske obrtnièke komore su: skupština, upravni i nadzorni odbor i predsjednik.

Èlanak 64.

- (1) Skupština Hrvatske obrtnièke komore je najviši organ upravljanja, a saèinjavaju je predstavnici èlanova Hrvatske obrtnièke komore.
- (2) Skupština Hrvatske obrtnièke komore:
- donosi statut,
  - imenuje i razrješava predsjednika Hrvatske obrtnièke komore,
  - donosi financijski proraèun,
  - imenuje i razrješava upravni i nadzorni odbor,
  - odluæuje o raspisivanju izbora te provodi izbore,
  - donosi opæe akte,

- donosi odluku o osnovici i stopi te naèinu i rokovima plaæanja doprinosa,
- u spornim sluèajevima utvrduje podruèje koje obuhvaæa jedna podruèna obrtnièka komora,
- obavlja i druge poslove predviðene ovim Zakonom.

Èlanak 65.

(1) Statutom Hrvatske obrtnièke komore ureðuju se osobito

- ostvarivanje interesa èlanova u komori,
- prava, obveze i odgovornosti èlanova,
- postupak donošenja i izmjene statuta i drugih opèih akata,
- tijela komore, njihov djelokrug, sastav, broj èlanova, naèin biranja i razrješavanja i trajanja mandata,
- naèin odluæivanja u tijelima komore,
- oblici, organiziranje rada u komori a napose organiziranje i zadaci struène sluþbe,
- zastupanje i predstavljanje komore,
- sadržaj i oblici ostvarivanja suradnje s komorama u zemlji i inozemstvu, tijelima vlasti i drugim organizacijama.
- postupak i naèin polaganja pomoænièkog i majstorskog ispita, te ispita o struènoj osposobljenosti,
- postupak i naèin oduzimanja obrtniku prava da prima nauènike na naukovanje.
- javnost rada i informiranje,
- osiguranje sredstava za rad komore.

(2) Statut Hrvatske obrtnièke komore objavljuje se u "Narodnim novinama",

Èlanak 66.

Poslovi i zadaci podruènih obrtnièkih komora i udruženja obrtnika regulirat æe se njihovim statutom, u skladu s odredbama ovoga Zakona i statutom Hrvatske obrtnièke komore.

Èlanak 67.

Upravni odbor Hrvatske obrtnièke komore:

- provodi odluke i zakljuèke skupštine,
- utvrðuje prijedlog statuta i drugih akata koje donosi skupština.
- predlaþe odluke i stavove te daje mišljenje o pitanjima o kojima raspravlja skupština.
- odluæuje o prigovorima na pojedinaène akte donesene u obavljanju javnih ovlasti.

Èlanak 68.

Nadzorni odbor nadzire provođenje statuta i drugih opèih akata Hrvatske obrtnièke komore, materijalno finansijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima te obavlja i druge poslove predviđene statutom.

Èlanak 69.

(1) Broj èlanova upravnog i nadzornog odbora, njihov izbor, mandat i druga pitanja u svezi s njihovim radom uređuju se statutom.

(2) Ista osoba ne može biti istovremeno èlan upravnog i nadzornog odbora.

Èlanak 70.

(1) Predsjednika Hrvatske obrtnièke komore imenuje i razrješava skupština.

(2) Predsjednik Hrvatske obrtnièke komore predstavlja i zastupa Hrvatsku obrtnièku komoru i odgovoran je za zakonitost njenog rada.

(3) Predsjednik Hrvatske obrtnièke komore ne može biti èlan upravnog ni nadzornog odbora.

Èlanak 71.

(1) Pri Hrvatskoj obrtnièkoj komori osniva se i djeluje sud èasti.

(2) Sud èasti odlučuje o povredama dobrih obièaja u obavljanju obrta, o neizvršavanju obveza èlanova, o povredama statuta i drugih akata Hrvatske obrtnièke komore.

(3) Statutom Hrvatske obrtnièke komore uređuju se organizacija, sastav, naèin izbora i nadležnost suda èasti, te postupak i mjere koje on može izreèi.

Èlanak 72.

(1) Sredstva potrebna za rad Hrvatske obrtnièke komore, podruène obrtnièke komore i udruženja obrtnika osiguravaju se iz doprinosa koji plaćaju èlanovi, prihoda od imovine, naknade za usluge i drugih izvora.

Èlanak 73.

(1) Hrvatska obrtnièka komora ima struènu službu.

(2) Opèe akte o organizaciji i radu struène službe donosi organ Hrvatske obrtnièke komore određen statutom

V. NADZOR I UPRAVNE MJERE

Èlanak 74.

Nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provode nadležna ministarstva i inspekcije u okviru svojih nadležnosti.

Èlanak 75.

Ako se obrt obavlja bez obrtnice odnosno bez povlastice ili se obavlja suprotno obrtnici ili povlastici, nadležne inspekcije donijet æe rješenje o zabrani obavljanja obrta i zabranit æe upotrebu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt.

Èlanak 76.

(1) Ako prostor i oprema obrtnika i trgovaèkog društva ne udovoljavaju uvjetima iz èlanka 7. ovoga Zakona, odgovarajuæe inspekcije donijet æe rješenje kojim æe odrediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i rok do kojega se nedostaci moraju otkloniti.

(2) Ako se nedostaci iz stavka 1. ovoga èlanka ne otklone u određenom roku ili se ne mogu otkloniti, odgovarajuæe inspekcije donijet æe rješenje o zatvaranju prostora odnosno o zabrani upotrebe uređaja i opreme.

(3) U sluèaju stavka 2. ovoga èlanka žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

VI. KAZNENE ODREDBE

Èlanak 77.

(1) Novèanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti 500 - 5.000 DEM kaznit æe se za prekršaj obrtnik :

1. ako ne prijavi poèetak obavljanja obrta (èlanak 12. stavak 3.).
2. ako ne istakne tvrtku pod kojom æe obrt poslovati (èlanak 16.).
3. ako ne prijavi promjenu sjedišta obrta (èlanak 18.),
4. ako obavlja obrt koji nije obuhvaæen obrtnicom odnosno za koji nije dobio povlasticu (èlanak 19),
5. ako obavlja obrt u izdvojenom pogonu putem struènog poslovođe bez rješenja nadležnog županijskog ureda, odnosno ureda Grada Zagreba (èlanak 23.),
6. ako vodi slobodni ili vezani obrt putem poslovođe bez rješenja nadležnog županijskog ureda, odnosno ureda Grada Zagreba (èlanak 26.),
7. ako obavlja obrt za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta (èlanak 33.),
8. ako ne istakne cijenu svojih proizvoda odnosno usluga na naèin dostupan potrošaèima i istih se ne pridržava (èlanak 34.),
9. ako s nauènicima koje je primio na naukovanje ne sklopi ugovor o naukovanju (èlanak 46. stavak 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. toèke 1., 3. i 5. ovoga èlanka poèinjenog drugi put uz novèanu kaznu izreèi æe se mjera oduzimanja obrtnice u trajanju od šest mjeseci, a za prekršaj uèinjen treæi put uz novèanu kaznu izreèi æe se mjera trajnog oduzimanja obrtnice.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga èlanka može se naplatiti i novèana kazna na mjestu izvršenja prekršaja u dinarskoj protuvrijednosti 250 DEM.

Èlanak 78.

(1) Novèanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti 500-5.000 DEM kaznit æe se za prekršaj fizièka osoba:

1. ako obavlja obrt bez obrtnice odnosno povlastice (èlanak 9.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga èlanka izreèi æe se zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi ostvarene izvršenjem prekršaja i zaštitna mjera oduzimanja uređaja, proizvoda i opreme kojima je prekršaj izvršen.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga èlanka može se naplatiti i novèana kazna na mjestu izvršenja prekršaja u dinarskoj protuvrijednosti 250 DEM.

Èlanak 79.

(1) Novèanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti 1.000-10.000 DEM kaznit æe se za prekršaj trgovaèko društvo :

1. ako poène obavljati vezani ili ovlašteni obrt bez rješenja nadležnog županijskog ureda; odnosno ureda Grada Zagreba (èlanak 8.),

2. ako ne imenuje djelatnika za obavljanje vezanih ili povlaštenih obrta (èlanak 8.),

3. ako ne prijavi promjenu sjedišta obrta (èlanak 18.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga èlanka kaznit æe se i odgovorna osoba u trgovaèkom društvu novèanom kaznom od 500 - 5.000 DEM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga èlanka uz novèanu kaznu oduzet æe se imovinska korist ostvarena izvršenjem prekršaja i proizvodi i oprema kojima je prekršaj izvršen.

Èlanak 80.

(1) Iznosi novèanih kazni iz èlanka 77., 78. i 79. ovoga Zakona revalorizirat æe se po srednjem teèaju Narodne banke Hrvatske na dan naplate kazne.

(2) Izuzetno od odredbe stavka 1. ovoga èlanka iznosi novèanih kazni koje ovlaštena službena osoba naplaæuje na mjestu izvršenja prekršaja, revalorizirat æe se po srednjem teèaju Narodne banke Hrvatske koji je važio prvog dana u tekuæem mjesecu.

Èlanak 81.

Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na trgovèka društva koja svoju djelatnost obavljaju na industrijski naèin.

Èlanak 82.

(1) U spornim sluèajevima iz èlanka 1. stavka 2. ovoga Zakona konaènu odluku donosi arbitražno vijeæe.

(2) Arbitražno vijeæe èini po jedan predstavnik Hrvatske obrtnièke komore, Hrvatske gospodarske komore i nadležnog ministarstva.

(3) Sjedište arbitražnog vijeæa je u Hrvatskoj obrtnièkoj komori u Zagrebu.

(4) Arbitražno vijeće donosi pravilnik o svom radu.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRNE ODREDBE

Članak 83.

(1) Fizičke osobe kojima je obavljanje obrta odobreno po prijašnjim propisima uskladiti će poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana primjene ovoga Zakona.

(2) Fizičkim osobama iz stavka 1. ovoga članka koje po ovome Zakonu više ne mogu obavljati obrt ili ne usklade poslovanje s odredbama ovoga Zakona, prestaje obrt po sili zakona protekom roka od godinu dana od dana primjene ovoga Zakona što će nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba utvrditi rješenjem.

Članak 84.

Radnje sa statusom pravne osobe osnovane na temelju odredaba Zakona o samostalnom obavljanju privrednih djelatnosti osobnim radom ("Narodne novine", br. 19/90. i 53/80.) ako ne usklade svoje poslovanje s odredbama ovog zakona do 30. lipnja 1995. prestaju s radom, što će nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba utvrditi rješenjem.

Članak 85.

Fizičke osobe koje su po prijašnjim propisima stekle odgovarajuću stručnu spremu ili osposobljenost mogu obavljati vezane obrte uvrđene ovim Zakonom ako na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju osnovanu radnju.

Članak 86.

Fizičke osobe koje su po prijašnjim propisima osnovale radnju putem zaposlenog djelatnika odgovarajuće stručne spremu mogu nastaviti s poslovanjem ako i dalje imaju zaposlenog djelatnika sa stručnom spremom u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 87.

(1) Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe koje na dan primjene ovoga Zakona imaju najmanje pet godina radnog iskustva u obavljanju djelatnosti za koju se traži majstorski ispit, a nemaju odgovarajuću stručnu spremu.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na fizičke osobe koje su vodile radnju putem zaposlenog djelatnika.

Članak 88.

(1) Prava što ih ovaj Zakon priznaje osobama koje imaju majstorski ispit, priznaju se i osobama koje na dan primjene ovoga Zakona imaju odgovarajuću stručnu spremu i najmanje 5 godina radnog iskustva u obavljanju djelatnosti za koju se traži majstorski ispit.

(2) Priznavanjem prava sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka, ne daje se i pravo na isticanje majstorskog naslova.

(3) Ministar gospodarstva po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore i nadležnog ministarstva u spornim slučajevima određuje koja je to odgovarajuća srednja stručna sprema iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 89.

(1) Učenici koji su prije primjene ovoga Zakona upisali strukovnu srednju školu odgovarajućeg smjera u najmanje trogodišnjem trajanju prema Zakonu o srednjem školstvu ("Narodne novine", br.18/92 i 27/93.) po završetku školovanja mogu obavljati vezane i povlaštene obrte u skladu s ovim Zakonom i priznaje im se pomoćnički ispit.

(2) Pomoćnički ispit priznaje se osobama koje su do primjene ovoga Zakona stekle odgovarajuću stručnu spremu,

Članak 90.

(1) Savez udruženja hrvatskih obrtnika na dan primjene ovoga Zakona postaje Hrvatska obrtnička komora.

(2) Hrvatska obrtnička komora preuzima sredstva, prava, obveze i djelatnike Saveza udruženja hrvatskih obrtnika

(3) Postojeći regionalni savezi udruženja hrvatskih obrtnika na dan primjene ovoga Zakona postaju područne obrtničke komore.

(4) Područne obrtničke komore preuzimaju sredstva, prava, obveze i djelatnike postojećih regionalnih saveza udruženja hrvatskih obrtnika.

(5) Postojeća udruženja obrtnika nastavljaju radom u skladu s odredbom članka 55. ovoga Zakona.

Članak 91.

Hrvatska obrtnička komora je dužna svoju organizaciju, pravila i akte uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od četiri mjeseca od dana primjene ovoga Zakona.

Članak 92.

Ministar gospodarstva donijet će propise na temelju ovlasti iz ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana primjene ovoga Zakona.

Članak 93.

Do organiziranja izvođenja programa iz članka 39. stavka 3. ovoga Zakona u obrtničkim školama, stručno teorijski dio programa naučavanja izvode za to osposobljene srednje škole prema Zakonu o srednjem školstvu ("Narodne novine", br. 19/92. i 27/93.).

Članak 94.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Zakon o samostalnom obavljanju privrednih djelatnosti osobnim radom ("Narodne novine", br.19/90. i 53/90.);

2. U Zakonu o osobnom radu u zanatstvu i zanatskim zadrugama ("Narodne novine", br. 34/79. i 49/87.) odredbe članka 87. do 90.

3. U Zakonu o Hrvatskoj gospodarskoj komori ("Narodne novine", br. 66/91. i 73/93.) prestaje se primjenjivati ž odredba članka 2. u odnosu na fizičke i pravne osobe koje obavljaju obrt.

Članak 95.

Postupci koji su pokrenuti povodom zahtjeva za upis radnje u registar do dana primjene ovoga Zakona riješit će se prema propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Članak 96.

Do donošenja propisa na temelju ovlasti iz ovoga Zakona primjenjivat će se propisi kojima su ta pitanja uređena a koji su važili na dan primjene ovoga zakona.

Članak 97.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama", a primjenjivat će se od 1. srpnja 1994. godine.

Klasa: 311-01/93-01/01

Zagreb, 29. srpnja 1993.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Zastupničkog doma Sabora

Stjepan Mešić, v. r.